

חיזוק והרחבת פעילות הגרעינים החינוכיים - תורניים בשנות התקציב 2025-2027

הצעה להחלטה

מחליטים, מתוך החשיבות הלאומית שהממשלה רואה בתרומתם של הגרעינים החינוכיים תורניים ועל מנת להגדיל, לחזק ולהגביר את הפעילות של הגרעינים החינוכיים התורניים בכלל, ולנוכח אתגרי המצב המלחמתי ונסיבות החירום, ובכללם חוסן העורף בפרט כאמור, להקצות למשרד החינוך סך של 36 מיליון ש"ח על פני השנים 2025-2027 על פי הפריסה הבאה: 13.5 מיליון ש"ח בשנת 2025, 10.5 מיליון ש"ח בשנת 2026 ו-12 מיליון ש"ח בשנת 2027, שיתווספו לתקציב המיועד לתמיכה בגרעינים החינוכיים - תורניים בתקציב משרד החינוך, שחלוקתם תיעשה בהתאם לכללים החלים על תקציב תמיכה, לרבות ובהתאם לנוהל התמיכות ולמבחני התמיכה הרלוונטיים. בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, ולצורך ביצועה של פעולה מאזנת כאמור בסעיף 40א ל, כל אחד מהמשרדים המפורטים בטבלה מטה יקצה מתקציבו את הסכומים על פי הפריסה המפורטת בה.

סכום במלש"ח			משרד	
2027	2026	2025		
2.5	2.5	2.5	משרד הביטחון	1
0	0	2	משרד הבינוי והשיכון	2
5	5	5	משרד החינוך	3
1.5	1.5	1	משרד המשפטים	4
2	0.5	0	משרד התחבורה והבטיחות בדרכים	5
0	0	1	משרד התרבות והספורט	6
1	1	2	המשרד להגנת הסביבה	7
12	10.5	13.5	סה"כ	

הסכומים בהחלטה זו מגדילים את סכומי התמיכה בגרעינים החינוכיים תורניים, (כ-50% בשנת 2025) לרבות התוספת התקציבית שנכללה בהחלטת הממשלה 2825 מיום 04.03.2025, שעניינה יישום הסכמים קואליציוניים בשנת הכספים 2025. בנוסף, ההקצאה תיעשה, בחלקה לפחות, בידי גורמים שפעילות הגרעינים התורניים אינה בתחום משרדם.

לנוכח האמור, תנאי ליישום החלטה זו הוא קבלת חוות דעת מקצועית של המשרד וחוות דעת משפטית של המשרד הרלוונטי בהתאם להנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1801 ביחס לכל רכיבי החלטה זו לרבות לעניין פירוט ההוראות הכלולות בה לצורך הקצאת הסכומים. יובהר כי אין באזכורם של הגופים בהחלטה זו כדי לחייב את ההקצאות אשר כפופות לבדיקות מקצועיות ומשפטיות בהתאם להנחיה כאמור.

יובהר כי תקציבים אלה ייועדו לתקנות המקבילות לתקנות קיימות בחוק התקציב לשנת הכספים 2025 בהתאמות הנדרשות הנובעות משינויים במבנה התקציב וכי ככלל לא ייפתחו תקנות חדשות לשם תקצובם ובכפוף לשני אלה:

א. הביצוע מהתקציב ייעשה בהתאם לנהלים המקובלים ובכפוף לכל דין.

ב. תקציב אשר יימצא כי מממן פעילות או סוג פעילות הממומנים כבר על ידי אותו משרד או משרד אחר יצורף למרכיב תוכנית הפעולה הקיימת באותו עניין ויבוצע באותו אופן למניעת כפל מקורות מימון.

דברי הסבר

רקע כללי

בישראל נתמכים כיום מעל-80 גרעינים חינוכיים תורניים הפעילים בכל רחבי הארץ, בפריפריה הגיאוגרפית והחברתית, שכוונת מצוקה, עיירות פיתוח, ובקהילות עירוניות מגוונות ומורכבות (להלן – "פריפריה גיאוגרפית-חברתית").

המשפחות המשתתפות בפעילות הגרעינים החינוכיים התורניים, אשר החליטו לקבוע את מרכז חייהן בקהילה המקומית, חרטו על דגלן, מתוך תחושת אחריות, את השליחות והרצון לסייע לקהילה, במסגרתה הן מתגוררות, במגוון תחומים ושדות פעולה, בשגרה ובחירום, לחיזוק תחום החינוך והחברה, כגון: עידוד הקמתם של מפעלי חינוך וחברה, העמקת האחדות בין חלקי האוכלוסייה, חיזוק, עידוד ורתיעת האוכלוסייה המקומית, לקיומה של פעילות התנדבותית, עידוד הגירה חיובית ושיפור מרקם חיי הקהילה ביישובים השונים לכלל האוכלוסייה. דומה, כי הימצאותם, תרומתם ופעילותם של הגרעינים החינוכיים תורניים במסגרת הקהילות המצויות בפריפריה גיאוגרפית-חברתית כאמור בעתות שגרה בכלל, ובנסיבות של חירום בפרט, מקבלת משקל רב.

על רקע אלה, הממשלה רואה חשיבות בהמשך תרומתם של הגרעינים החינוכיים התורניים, ובהרחבתם.

בנוסף, השלכות מבצע "חרבות ברזל" ובהמשך מערכת "עם כלביא" מחייבות את מדינת ישראל להתמודד עם האתגרים הביטחוניים, החברתיים והקהילתיים הנובעים מכך. במציאות הישראלית המתחדשת גבר הצורך בתמיכה ממשלתית יזומה ביוזמות חברתיות-קהילתיות, אשר מחזקות את החוסן הלאומי והחברתי. מרכיב מרכזי בפעולת החברה האזרחית הינו פעילות הגרעינים החינוכיים, הפועלים בפריפריה החברתית והגאוגרפית ומספקים מענה קהילתי-חינוכי משמעותי.

במהלך תקופת הלחימה ואחריה, הוכיחו הגרעינים החינוכיים את יכולתם לתמוך באוכלוסיות מוחלשות, ללוות ילדים ובני נוער במצבי משבר, לקיים מסגרות חינוכיות-ערכיות רצופות, ולהוות עוגן קהילתי משמעותי במיוחד אל מול חוסנה של קהילת משפחות משרתי המילואים. זאת, תוך שיתוף פעולה במרחב עם הרשויות המקומיות ועוד.

המשך ותמיכה בפעילות הגרעינים החינוכיים בתקופה זו הוא צורך לאומי מהמעלה הראשונה.

ההשקעה בפעילותם היא השקעה בעתיד החברה הישראלית, בבניית חוסן קהילתי, בהעצמת צעירים ובצמצום פערים חברתיים ובמתן מעטפת למשפחות המילואימניקים, שהינה אתגר מתחדש בשנתיים האחרונות, המחייב טיפול גם בשנים הקרובות הבאות.

ביום 28.05.2023 התקבלה החלטת הממשלה 580 הראשונה בנושא איגום תקציבים לגרעינים החינוכיים התורניים, לשנים 2023-2024. החלטה זו גם קבעה הקמת ועדת היגוי להמליץ על דרכים לחיזוק וביסוס פעילות הגרעינים החינוכיים התורניים הקיימים, מיפוי חסמים

להרחבת פעילות הגרעינים החינוכיים התורניים ובחינת דרכי פעולה להסרת החסמים, וכן תיאום מראש בין משרדי הממשלה המקיימים פעילויות הנוגעות לגרעינים חינוכיים תורניים או לתמיכה בהם ובכלל זה להמליץ על ביצוע ההתאמות הנדרשות בקריטריונים לתקצוב ומבחני התמיכה ככל שיהיה בכך צורך.

ועדת החינוך המליצה להמשיך ולתקצב את הגרעינים החינוכיים תורניים על ידי העברת תקציבים מהמשרדים השונים, באמצעות תקנת התמיכה בגרעינים חינוכיים תורניים, המנוהלת ע"י מינהל חברה ונוער שבמשרד החינוך, וכן המליצה לתקן את מבחני התמיכה באופן שיאפשר תמיכה מכספי המשרד המעביר את התקציב רק לגרעינים המפעילים פעולות המקדמות את מטרות המשרד שהעביר את תקציבו לטובת איגוס המשאבים. צורך נוסח תיקון מומלץ, אולם ההמלצות טרם עברו ייעוץ משפטי. מכל מקום יידרש זמן לתהליך התאמת מבחני התמיכה עם כל משרד בנפרד, ובאופן התואם את פעילות הגרעינים התורניים. הליך שצפוי להיות מורכב לנוכח האתגרים הדחופים העומדים בפני משרדי הממשלה בשל המלחמה. לפיכך, בשנת 2025 התקציב לפי החלטה זו יחולק בהתאם למבחני התמיכה הקיימים. בשנים הבאות ניתן יהיה לבחון את תיקון מבחני התמיכה בהמשך להמלצות וועדת החינוך.

כמבואר בהחלטה כאמור, מוצע כי משרדי הממשלה האמורים בטבלה שבגוף ההחלטה יקצו מתקציבם את הסכומים האמורים בטבלה על פי הפריסה האמורה בטבלה, בכפוף לעמידה בהנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1801, על מנת לאפשר המשך והרחבת הפעילות בשנות התקציב 2025-2027, בהתניות המפורטות בהחלטה, ככל שישנן.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

אין

גורם אחראי למעקב (בהחלטה שעל פי מהותה טעונה מעקב אחר ביצועה)

לא רלוונטי

תקציב

כמפורט בהחלטה

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלבנטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר הביטחון – מסכים

שר הבינוי והשיכון – מסכים

שר המשפטים – מסכים

שרת התחבורה והבטיחות בדרכים – מסכים

שר התרבות והספורט – מסכים

השרה להגנת הסביבה-מסכימה

שר האוצר- מסכים

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה 580 מיום 28.05.2023 בנושא איגום תקציבים לגרעינים התורניים לשנים
2023-2024

סיווגים*

סיווג ראשי: החלטה ביצועית

תחום פעולה עיקרי: חברה וכלכלה

מגיש: שר החינוך

**כ"ה בתשרי התשפ"ו
17 באוקטובר 2025**

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

חיזוק והרחבת פעילות הגרעינים החינוכיים התורניים בשנות התקציב 2025-2027

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

הגרעינים החינוכיים תורניים נתמכים במסגרת מבחני תמיכה לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, שקבע שר החינוך. מתוך רצון לחזק ולהרחיב את הפעילות, ההצעה מפרטת הקצאה נוספת של תקציבים ממספר משרדי ממשלה, כתוספת לסכומים המיועדים לתמיכה בגרעינים החינוכיים תורניים. התקציבים יחולקו בהתאם לכל דין, ובהתאם לכללים הנהוגים לחלוקת תמיכות, לרבות נוהל התמיכות ומבחני התמיכה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

אין קושי משפטי בהחלטה לחזק את פעילות הגרעינים החינוכיים תורניים באמצעות הקצאות תקציביות נוספות מתקציבי כמה משרדי ממשלה. אין קושי משפטי לנוכח החלוקה בהתאם לדין ולכללים הנהוגים בחלוקת תמיכות ובהתאם למבחני התמיכה. לעניין כספים ממקור קואליציוני – ההחלטה כפופה לקבלת חוות דעת משפטית כמקובל בהתאם להנחיות היועצת המשפטית לממשלה, ובכפוף למבחני התמיכה בגרעינים החינוכיים תורניים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

היועצים המשפטיים של המשרדים הבאים:

משרד הביטחון- אין מניעה משפטית בקבלת הצעת המחליטים.

משרד הבינוי והשיכון- אין מניעה משפטית בקבלת הצעת המחליטים.

משרד המשפטים- אין מניעה משפטית בקבלת הצעת המחליטים.

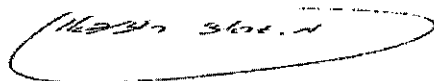
משרד התחבורה והבטיחות בדרכים- אין מניעה משפטית בקבלת הצעת המחליטים.

משרד התרבות והספורט- אין מניעה משפטית בקבלת הצעת המחליטים.

המשרד להגנת הסביבה- אין מניעה משפטית בקבלת הצעת המחליטים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית בקבלת הצעת המחליטים.

ס/יועמ"ש משרד החינוך

מרים גראזי רוזנבאום

יועמ"ש (מוסדות תורניים)

חתימה

תפקיד

שם